

॥ १८ ॥ कृत्यरूपं अत्यंतकरणीयं ॥ १९ ॥ २० ॥ पदं प्रतिपदं ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ स्वामिसत्कारो

अस्मिन्हेतुत्वयासैन्यमनाथं भिद्यतामिदं ॥ वैरस्यास्यास्त्ववभृथो मूलं छिधिदुरात्मनां ॥ १८ ॥ संजय उवाच तंतथेत्यब्रवीत्यार्थः कृत्यरूपमिदं मम ॥ सर्वमन्यदनाहत्यगच्छयन्नसुयोधनः ॥ १९ ॥ येनैतदीर्घकालं नो भुक्ते राज्यमकंटकं ॥ अप्यस्य युधिविक्रम्यच्छिद्यार्थमर्धानमाहवे ॥ २० ॥ अपितस्य त्वनर्ह्याः परिक्लेशस्य माधव ॥ कृष्णायाः शकुन्यांगंतु पदं केशप्रधर्षणे ॥ २१ ॥ इत्येवंवादिनौ कृष्णौ हृष्टौ श्वेताहयोत्तमान् ॥ प्रेषयामासतुः संख्ये प्रेप्संतौ तं नराधिपं ॥ २२ ॥ तयोः समीपं संप्राप्य पुत्रस्ते भरतर्षभ ॥ न च कारभयं प्राप्ते भये महति मारिष ॥ २३ ॥ तदस्य क्षत्रियास्तत्र सर्व एवाभ्यपूजयन् ॥ यदर्जुन त्वषी केशो प्रत्युघातौ न्यवारयत् ॥ २४ ॥ ततः सर्वस्य सैन्यस्य तावकस्य विशांपते ॥ महानादो त्वभूत्तत्र हृद्वाराजानमाहवे ॥ २५ ॥ तस्मिन् जनसमुन्नादे प्रवृत्ते भरवे सति ॥ कर्तुं कृत्यते पुत्रः प्रत्यमित्रमवारयत् ॥ २६ ॥ आवारितस्तु कौतेयस्तव पुत्रेण धन्विना ॥ संरभमगमद्भूयः स च तस्मिन् परंतपः ॥ २७ ॥ तौ हृद्व्याप्रति संरब्धौ दुर्वोधनधनं जयौ ॥ अभ्यवैक्षंत राजानो भीमरूपाः समंततः ॥ २८ ॥ हृद्व्यातु पार्थ संरब्धं वासुदेवं च मारिष ॥ प्रहसन्नेव पुत्रस्ते योद्धुकामः समाकृत्यत् ॥ २९ ॥ ततः प्रहृष्टो दाशार्हः पांडवश्च धनं जयः ॥ व्यक्रोशेतां महानादं दध्मतुश्चांबुजोत्तमौ ॥ ३० ॥ तौ हृष्टरूपौ संप्रेक्ष्य कौरवेयास्तु सर्वशः ॥ निराशाः समपद्यंत पुत्रस्य तव जीविते ॥ ३१ ॥ शोकमापुः परैश्चैव कुरवः सर्व एव ते ॥ अमन्यंत च पुत्रं तैवैश्वानरमुखे द्रुतं ॥ ३२ ॥ तथा तु हृद्व्यायोधास्ते प्रहृष्टौ कृष्णपांडवौ ॥ हतोर राजाहतो राजेत्यूचिरे च भयार्दिताः ॥ ३३ ॥ जनस्य सन्निनादं तु श्रुत्वा दुर्वोधनो ब्रवीत् ॥ व्येतुवो भीरुं कृष्णौ प्रेषयिष्यामि मृत्यवे ॥ ३४ ॥ इत्युक्त्वा सैनिकान्सर्वान् जयापेक्षीनराधिपः ॥ पार्थमाभाष्य संरंभादिदं वचनमब्रवीत् ॥ ३५ ॥ पार्थयच्छि क्षितं तं खं दिव्यं पार्थिव मेव च ॥ तद्दर्शय मयि क्षिप्रं यदि जातो सिपांडुना ॥ ३६ ॥ यद्दलंतववीर्यं च केशवस्य तथैव च ॥ तत्कुरुष्व मयि क्षिप्रं पश्यामस्तव पौरुषं ॥ ३७ ॥ अस्मत्परोक्षं कर्माणि कृतानि प्रवदंति ते ॥ स्वामिसत्कारयुक्तानि यानि तानीह दर्शय ॥ ३८ ॥ इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि जयद्रथपर्वणि दुर्वोधनवचने द्वाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०२ ॥ ॥ ३९ ॥ संजय उवाच एवमुक्त्वा जुनं राजा त्रिभिर्मर्मातिगैः शरैः ॥ अभ्यविध्यन्महावेगैश्चतुर्भिश्चतुरोहयान् ॥ १ ॥ वासुदेवं च दशभिः प्रत्यविध्यस्तनान्तरे ॥ प्रतोदं चास्य भहेन छित्वा भूमावपातयत् ॥ २ ॥

वीरप्रधानो यमिति यदन्यैः सत्करणेन युक्तानि यो ग्यतांगतानि ॥ ३८ ॥ इति द्रोणपर्वणि टीकायां द्वाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०२ ॥ ॥ ३९ ॥ एवमिति एवमीदृशप्रभावं ॥ १ ॥ २ ॥